

2000—5000 woningen) behoeften zijn: een bepaald percentage middenstandsbouw, voorbereidende en lagere scholen, speelterrein voor het vrije spel, verenigingsgebouwen en vergaderlocalen, sociaal-medisch-hygiënisch consultatiebureau, wijkgebouw voor gedecentraliseerde overheidsdiensten, kerkgebouwen (*Bouwkundig Weekblad*, no. 37, 1948).

E. SLUITER

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

EXPORT VAN INTELLECT?

Ongetwijfeld kan men zeggen, dat in de medische verzorging van het Nederlandse volk, op het ogenblik, een zekere noodtoestand heerst. Er zijn artsen te kort, om bekende redenen. Hierover nadenkende, komt men vanzelf tot enige vragen. Een minus vraagt aanvulling. Die aanvulling zal uitsluitend tot stand komen door juist afgestudeerden, die al of niet tevens zullen aflossen het contingent militaire artsen, dat moet demobiliseren. De grootte van dat contingent is 600 in Nederland en 300 in Indonesië. Deze laatste wanverhouding is intussen een geheel afzonderlijk probleem.

Heeft men zich wel eens overtuigd, van de huidige aantallen studenten aan de Nederlandse Universiteiten? Een dezer inrichtingen schreef in 1945, 850 studenten in de geneeskunde (de faculteit, waar deze regels op slaan) in, het jaar daarop 550 en in 1947 nog weer ruim 300. Enigszins een ophoping na 3 jaar stilstand was te begrijpen, doch wat gaat er met dit enorme aantal gebeuren, zodra het tekort is weggewerkt (hetgeen over 4 tot 5 jaar het geval zal zijn)? Men herinnere zich de tijd, toen vele Delftse ingenieurs het beroep van taxi-chauffeur moesten uitoefenen (1935) en het reeds eerder dreigende artsensurplus voor 1939. De bovenstaande inschrijvingcijfers komen overeen met 6, 4 resp. 3 maal het aantal in b.v. 1938.

Dit geldt voor één Universiteit. Er zijn er vier zo. Hoewel velen „sneuelen” bij de examina der eerste jaren, verdringen zich reeds ook de ouderen om een plaats in collegezaal of op een klinische les. Worden niet enkele colleges reeds in bioscoopgebouwen gegeven, omdat de normale plaatsen niet op een dergelijke toeloop berekend zijn?

Na de benodigde aanvulling van het artsendom, gaat men dus naar een nieuw overschot toe. Een studie van 7—8 jaar nu aanvangen betekent: éérst goed vooruit zien. Het is hier enkel en alleen de bedoeling, diegenen te waarschuwen, die dit beroep willen kiezen. Want is men eenmaal begonnen, dan is stopzetten dubbel bezwaarlijk. Men denke aan de dan verloren tijd en gemaakte kosten. Nu moet men deze sombere toestand persoonlijk de jonge mensen onder het oog brengen, want van regeringswege wordt blijkbaar niets gedaan — b.v. op de middelbare scholen door voorlichting over toekomstmogelijkheden — om de geschetste toeloop te verminderen.

Het woord *numerus clausus* moge herinneringen aan een droef Duits bezettingsverleden wekken, zó dictatoriaal is het geenszins. Men lette op de gang van zaken in Engeland, Amerika, Z. Afrika en vele kleinere democratische landen. In normale tijden kan deze maatregel nadelen hebben; thans is zij in een of andere vorm eigenlijk wel nodig. Heeft niet een Middelbaar Technische School of Landbouwschool iets soortgelijks? Als tweede punt, waarom beperking van het leerlingenaantal belangrijk is, zij de bescherming van het onderwijs genoemd. Is niet reeds tientallen jaren de Nederlandse arts goed aangeschreven door zijn degelijke opleiding? Zal dit in de naaste toekomst zo blijven? Het onderwijs wordt onherroepelijk in haar kwaliteit bedreigd door de quantiteit van de leerlingen. Welke hoogleraar of assistent-docent, zal dit ontkennen?

Een nieuwe academie, of meer leerstoelen oprichten is geen middel om het aantal inschrijvers over geheel Nederland geringer te doen worden.

Is het vervolgens juist, te geloven aan een „export” van medici uit het teveel? Vrijwel alle landen ter wereld beschermen — terecht — hun artsenstand. Slechts bij uitzondering wordt aan een vreemde arts vergunning verleend in het buitenland praktijk uit te oefenen en dan nog steeds na het behalen van het aldaar geldige diploma.

West-Indië en Indonesië hebben nog vele dokters nodig, echter op zijn gunstigst enige honderden, voornamelijk in D.V.G.-verband. Dat verband vraagt een zeer bepaalde instelling van de arts. Bovendien is de opleiding daar weer ter hand genomen. De politieke situatie is nog onzeker, en dus is de vraag gerechtvaardigd, of de functies in deze gebieden plaatsen betekenen voor 10 of 20 jaar. Op een dergelijke tijd toch moet men als in de tropen blijvend arts, wel kunnen rekenen.

Tenslotte zij men er goed van doordrongen, dat een vergroting van het aantal studiosi de studietijd moet verlengen, daar de klinieken wel een nagenoeg constante bezetting hebben. Ook het collectieve gevoel zal de student gaan missen. Nog eerder dan vroeger zal hij een individu worden in een grote troep, fietsend, vechtend of lopend, dringend om een goede plaats voor het volgende lesuur.

Dit alles bedenke hij of zij, die het beroep van arts gaat kiezen. Wel is te verwachten, dat het later bereikte surplus, op zijn beurt, het aantal enthousiasten voor dit vak zal drukken, maar dan is het waarschijnlijk telaar. Un homme (femme) averti (e), en vaut deux! Men kan zich niet aan de gedachte onttrekken, dat „de medicijnen” sinds enige jaren het modevak bij uitstek is. Slechts realiteit dwong tot het schrijven van dit beknopte artikeltje. Allen, die de studie in de geneeskunst vastberaden tóch willen aanvangen — na alle kwade kansen bekeken te hebben — van harte sterkte en succes gewenst! Deze tijd is er een van harde strijd om het bestaan en alleen vastberadenheid kweekt in dit geval goede krachten voor de maatschappij. Zij zullen de grote tegenslagen wel te boven komen. Wie echter in de keuze ook maar weifelt, beginne er niet aan!

Tandjoengbalai, 22 September 1948

G. BEUMER,
Off. v. Gez. II

STOLLINGREMMENDE BEHANDELING VAN THROMBOSE

In haar bovengenoemd artikel (*N.T.v.G.*, 2 Oct. 1948) schrijft dr. KNOTTENBELT, dat het niet eenvoudig is de invloed van deze behandeling op de verschijnselen der thrombose te verklaren. Het is inderdaad verrassend te zien hoe snel pijnlijkheid, oedeem en koorts door deze behandeling verdwijnen. Dit wordt door vele schrijvers vermeld (BAUER, MURRAY, CRAFOORD enz.) Het lijkt mij in dit verband belangrijk te wijzen op de proeve van RABINOWITCH en PINES (*Surgery* 14, 669, 1943). Deze onderzoekers toonden aan, dat door de toediening van anticoagulantia niet alleen de progressie van het thrombotische proces gestuit wordt, maar dat het mogelijk is verse thrombi, die zich na beschadiging van de vaatwand in de vena jugularis van konijnen gevormd hadden, tot oplossing te brengen door de dieren 2 maal daags met heparine in te spuiten. Om te bereiken, dat de thrombi weer geheel verdwenen, bleek het noodzakelijk zeer vroeg met de heparinetherapie te beginnen.

Lent, 6 Oct. 1948

F. J. A. HUYGEN

NOG EEN GEVAL VAN LINGUA PILLOSA NIGRA

Het artikel van collega PLOEM (*N. T. v. G.*, 25 Sept. 1948) is voor mij reden een geval te beschrijven, dat ik ongeveer 6 weken geleden zag.

Het betrof hier een gehuwde 45-jarige vrouw, die veel rookt. Haar klachten waren: een dik gevoel van de tong, welke haar bij het proeven hinderde. Ook hier was de gehele tong tot aan de papillae circumvallatae zwart behaard.